

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الرحمن
علیه صاب

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

سور لشکر محدثین
گزل خوش بوی دین

علا میرزا

نویسنده:
سید محمود بحر العلوم میردامادی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

میر لشکر محدثین و گل خوشبوی دین علامه میر حامد حسین

نویسنده:

محمود بحر العلوم میر دامادی

ناشر چاپی:

بهار قلوب

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	میر لشکر محدثین و گل خوشبوی دین علامه میر حامد حسین
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۱۰	پیشگفتار
۲۲	عبقات الانوار از نگاه بزرگان
۲۶	متن مقاله
۲۶	اشاره
۳۶	سید والا مقام:
۴۰	دانشگاه بزرگ تقلین:
۴۲	قرآن مجسم:
۴۹	درباره مرکز

میر لشکر محدثین و گل خوشبوی دین علامه میر حامد حسین

مشخصات کتاب

سرشناسه : میردامادی، سید محمود، ۱۳۳۶ -

عنوان و نام پدیدآور : میر لشکر محدثین و گل خوشبوی دین علامه میر حامد حسین / نگارنده محمود بحر العلوم میردامادی؛
زیر نظر مجمع مطالعات و تحقیقات مسائل جهانی مهدویت.

مشخصات نشر : قم: بهار قلوب، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری : ۴۳ص.

شابک : ۱۶۰۰۰ ریال ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۶۷-۱۷-۲:

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : میرحامد حسین کنتوری، ۱۸۳۰ - ۱۸۸۸م.

شناسه افزوده : مجمع مطالعات و تحقیقات مسائل جهانی مهدویت (اصفهان)

رده بندی کنگره : BP۱۱۶ / م۹ م۹ ۱۳۹۳

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۹۸

شماره کتابشناسی ملی : ۳۶۵۸۳۰۶

ص: ۱

اشاره

میر لشکر محدّثین و گل خوش بوی دین

علامہ میر حامد حسین +

میر لشکر محدّثین و گل خوش بوی دین

علامہ میر حامد حسین ۱

ص: ۳

نگارنده: سید محمود بحر العلوم میردامادی

زیر نظر: مجمع مطالعات و تحقیقات مسائل جهانی مهدویت

ناشر: بهار قلوب

چاپ اول: ۱۳۹۳

چاپخانه: گل وردی

تعداد: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۶۷-۱۷-۲

قیمت: ۱۶۰۰ تومان

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

مراکز پخش: ۳۷۷۰۵۴۹۳ - ۰۲۵ و ۳۲۲۳۷۳۵۲ - ۰۳۱

ارتباط مستقیم: ۰۹۱۲

سامانه ی پیام کوتاه: ۳۰۰۶۰۱۶۱۴

Mahdavi-Publication.com

Info@Mahdavi-Publication.com

ص: ۴

یکی از بزرگترین پاسداران حریم فرهنگ و ولایت آل محمد صلی الله علیه و آله ، علامه ی مجاهد میر حامد حسین هندی است که در نیمه ی دوم قرن سیزدهم هجری می زیست، او حق عظیمی به گردن شیعیان دارد و کتاب جاودانش «عقبات الانوار» از آثار درخشان شیعه در دو قرن اخیر است.

علامه میر حامد حسین، از خانواده ای اصیل، از سادات موسوی است که با ۲۷ واسطه، نسبش به امام هفتم، حضرت امام موسی کاظم علیه السلام می رسد. نیاکان او در طول قرون گذشته، همه از سادات اهل علم و زهد و فضیلت بوده اند. شایان ذکر است که این

خاندان در اصل ایرانی بودند و در نیشابور زندگی می کردند و در قرن هفتم، «سید اوحد الدین» جد پانزدهم میر حامد حسین، در پی حمله ی مغول به ایران، به هندوستان هجرت کرد و در شهر «کتور» رحل اقامت افکند.

سید محمد حسین (متوفای ۱۲۸۸ ق)، پدر بزرگ میر حامد حسین، فقیهی ارجمند و در زهد و عبادت سر آمد روزگار بود. گفته اند: از زمانی که به سنّ بلوغ رسید، هرگز نمازهای مستحبی اش ترک نشد. وی در هنر خوشنویسی هم دستی داشته، به طوریکه نسخه ای از قرآن کریم، و کتابهای «حق الیقین»، «تحفه الزائر» علامه مجلسی و «جامع عباسی» شیخ بهائی،

به خط زیبای وی در کتابخانه ی ناصریه لکنهو، موجود است.

علامه سید محمد قلی (متوفای ۱۲۶۰ ق) پدر میر حامد حسین، از علمای بزرگ قرن سیزدهم هجری و از صاحبان نظران در علم کلام بود. وی مدتی نیز در شهر «میرتفه» بر کرسی قضاوت و فتوا نشست. رساله ای هم به نام «عدالت علویه» در موضوع احکام قضاوت و افتاء و شرائط قاضی و مفتی نوشته است.

علامه میر حامد حسین هندی، در سال ۱۲۴۶ قمری در شهر «میرتفه» هند، در خانه ی سید محمد قلی به دنیا آمد. نام اصلی او را «مهدی» نهادند. سبب شهرتش به «میر حامد حسین» آن است که پدرش پیش از آنکه خبر تولد فرزندش را بشنود، در رؤیا جدّ خود «سید حامد حسین» را دیده بود، از این رو، فرزند نوزادش را به این نام مشهور کرد.

ص: ۷

میر حامد حسین وقتی به هفت سالگی رسید، پدرش او را به مکتب گذاشت. او مقدمات و دروس ابتدائی را آموخت، و به درجات و مراحل بالاتری نائل شد.

«مقامات حریری» و «دیوان متنبی» را نزد مولوی «سید برکت علی صاحب»، و «نهج البلاغه» را در محضر مفتی «سید عباس شوشتری» آموخت و سپس به فراگیری علوم عقلی در نزد «سید مرتضی خلاصه العلماء» و علوم شرعی در محضر «سید محمد سلطان العلماء» و برادر او «سید حسین سید العلماء» پرداخت و پس از سالها تلاش و همت، تحصیلات خود را با موفقیت به اتمام رساند.

جوامع اسلامی به ویژه هندوستان، در دوران زندگی میر حامد حسین، بیش از پیش دچار آشوب و تفرقه شده بود.

ص: ۸

علامه سید محمد قلی پدر میر حامد حسین، سالها عمر خود را صرف جواب دادن شبهات و تهمت‌هایی کرد که دشمنان اسلام، به دست برخی از دانشمندان مسلمان، علیه شیعه و مکتب اهل بیت علیهم السلام شایع می‌کردند، اکنون بعد از پدر نوبت به پسر صالح و خلف او، یعنی علامه میر حامد

حسین هندی رسیده بود. او مشاهده می‌کرد که چه افتراها و تهمت‌هایی بر شیعه می‌زنند که روح شیعه از آنها بی‌خبر است.

این بود که تصمیم گرفت کمر همت ببندد و همچون پدرش، در عرصه‌ی قلم و تحقیق و تتبع و بیان حقائق و وقایع تاریخ اسلام، به دفاع از حق بر خیزد و به تهمت‌های مغرضانه و جاهلانه و خصومت‌آمیز دشمنان تشیع، پاسخ دهد.

ص: ۹

نخستین اقدامش، بررسی، تصحیح و تهذیب بعضی از کتابهای ارزشمند پدرش علامه سید محمد قلی، بود. چرا که بسیاری از آثار پدرش، در دفاع از مکتب شیعه و پاسخ به ایرادهای مخالفان تشیع بود و شایسته بود که پسر دانشمند و فرزانه ی او، آنها را تصحیح و چاپ و منتشر کند.

میر حامد حسین سالهایی از عمر گرانمایه ی خود را در این راه صرف کرد و از این رهگذر، خدمات شایانی به عالم تشیع ارزانی داشت. آنگاه خود اقدام به نوشتن کتاب نمود، که به ذکر برخی از آنها می پردازیم:

۱- استقصاء الافحام، ۱۰ جلد که به زبان فارسی است. مؤلف در این کتاب مطالبی را پیرامون قرآن کریم، حضرت مهدی عجله الله تعالی فرجه الشریف و شرح حال بسیاری از دانشمندان اهل سنت و اصول و فروع دین، مطرح

ص: ۱۰

کرده است و پاسخی است به کتاب «منتهی الکلام»، تألیف

حیدر علی فیض آبادی حنفی، که مطالبی شبهه آمیز و بی اساس به شیعیان نسبت داده بود.

۲- شوارق النصوص، ۵ جلد در علم کلام.

۳- افحام اهل المین، ردی است بر کتاب «ازاله الغین» تألیف حیدر علی فیض آبادی حنفی.

۴- اسفار الانوار، سفر نامه ی حج و کربلا.

۵- کشف المعضلات فی حل المشكلات.

۶- العضب البتار فی مبحث آیه الغار.

۷- النجم الثاقب فی مساله الحاجب، کتاب فقهی در موضوع ارث.

۸- الدرر السنیه فی مکاتیب و المنشآت العربیه.

۹- زین الوسائل الی تحقیق المسائل، مسائل فقهی و گوناگون.

۱۰- الدرایع، در شرح شرایع محقق حلّی.

۱۱- عباة الانوار فی مناقب الائمه الاطهار علیهم السلام، که این اثر بزرگترین و ارجمندترین کتاب اوست و از شاهکارهای علمی و اعتقادی شیعه به شمار می رود. مؤلف بزرگوار، این کتاب عظیم و شگفت انگیز را در مناقب ائمه ی اطهار علیهم السلام و در جواب کتاب ضدّ شیعی «تحفه ی اثنا عشریّه» نوشته است.

کتاب خصومت برانگیز «تحفه ی اثنی عشریّه» را مولوی عبدالعزیز دهلوی (متوفای ۱۲۳۹ ق) معروف به «سراج الہند» نوشته بود.

اما چه تحفه ای و چه هدیه ای؟!!

او که از عالمان برجسته و فاضل شبه قاره ی هند و از اهل سنّت بود، بدون توجّه به آیات وحدت بخش قرآن و سفارشهای پیامبر صلی الله علیه و آله در این کتابش، عقائد و آراء شیعه را به طور عموم و فرقه ی

ص: ۱۲

اثنا عشریّه را بالخصوص، در اصول و فروع و اخلاق و آداب و تمامی معتقدات و اعمالشان به عباراتی خارج از نزاکت و کلماتی بیرون از آداب و سنن مناظره و به کتب نوآموزان، که به خطابه نزدیکتر است تا به برهان یا دست کم نقل صحیح مطالب، مورد حمله و اعتراض قرار داده، کتاب را مملو از افتراء و تهمت های زشت و بی اساس ساخته است، که باعث ابهام تفرقه ی امت اسلامی هند شده بود. این کتاب در دل برادران مسلمان نسبت به یکدیگر کینه و نفرت پدید آورد و صفای مسجد و محراب، شکوه رمضان و عاشورا را کدر ساخت.

عبارات الانوار، دارای دو منهج و هر منهج نیز مشتمل بر مجلداتی چند است. منهج اول درباره ی اثبات دلالت آیاتی چند از قرآن کریم بر امامت است، از جمله آیه ی:

ص: ۱۳

«إِنَّمَا وَدَّعْتُمُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ» (۱)

و آیه ی:

«الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي» (۲)

و آیات فراوان دیگری که بر امامت شرعی و الهی ائمه ی اطهار علیهم السلام دلالت می کند، همه را مورد بحث عالمانه و محققانه قرار داده است.

گفته اند این مجلد هنوز به چاپ نرسیده است و در کتابخانه ی عظیم مؤلف، در شهر لکهنو نگهداری می شود.

ص: ۱۴

۱- مائده: ۵۵.

۲- مائده: ۳.

منهج دوّم کتاب، درباره ی احادیث دوازده گانه ای است که مولوی عبدالعزیز دهلوی در کتاب تحفه ی اثنا عشریّه، مغرضانه اصل یا تواتر آنها را انکار و اشکالاتی بر این

احادیث شیعی وارد کرده بود.

این منهج از کتاب شگفت آور و عظیم عبقات الانوار، ۳۰ جلد است که حدود ۱۲ جلد آن در هندوستان و ایران به چاپ رسیده است. هر یک از احادیث دوازده گانه، خود یک مجلد و برخی از این مجلدات هم که در چندین جلد به سبک قدیم و سنگی چاپ شده است، بدین شرح است:

مجلد اوّل از منهج دوّم، در مورد حدیث غدیر.

مجلد دوّم، در موضوع حدیث منزلت.

مجلد سوّم، درباره ی حدیث ولایت.

ص: ۱۵

مجلد چهارم، درباره ی حدیث طیر.

مجلد پنجم، به شرح و بیان حدیث «أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا...».

مجلد ششم، درباره ی حدیث تشبیه.

مجلد هفتم، درباره ی حدیث «مَنْ نَاصَبَ عَلِيًّا الْخِلَافَةَ بَعْدِي فَهُوَ كَافِرٌ».

مجلد هشتم، در بیان حدیث نور «كُنْتُ أَنَا وَعَلِيٌّ نُورًا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ...».

مجلد نهم، درباره ی حدیث «رایت».

مجلد دهم، در موضوع حدیث «يَا عَلِيُّ إِنَّكَ تُقَاتِلُ عَلِيَّ تَأْوِيلِ الْقُرْآنِ...».

مجلد یازدهم، در مورد حدیث «عَلِيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ...».

مجلد دوازدهم، درباره ی حدیث ثقلین.

بزرگان علم و تحقیق، بر عظمت کتاب عبارات الانوار اقرار کرده اند و آن را به دیگران نیز شناسانده اند:

۱- علامه عظیم الشان، شیخ عبدالحسین امینی صاحب کتاب الغدیر، درباره ی عبارات می گوید:

«بوی دلپذیرش در تمامی جهان پیچیده و آوازه اش از خاور تا باختر را فرا گرفته است، هر کس آن را دیده، دانسته که کتاب اعجازآمیز و روشنگری است که هیچ باطلی در آن راه ندارد، و من در نوشتن الغدیر از دانشهای با ارزش

نهفته ی در آن بهره ی فراوان بردم.»

ص: ۱۷

۲- علامه شیخ آقا بزرگ تهرانی درباره ی آثار میر حامد حسین به ویژه عبققات، می نویسد:

«کتابهای با عظمت و مفید میر حامد حسین، دریای ژرف نگری و باریک بینی را پر موج گردانده است ... مهمترین و پرآوازه ترین اثر او «عبقات الانوار» در مناقب ائمه ی اطهار علیهم السلام است ...

و میر حامد حسین تمام حقایقی را که «دهلوی» در باب امامت منکر شده با بهره گیری از احادیث و اخباری که از طریق اهل سنت نقل شده، ثابت کرده است.»

علامه میر حامد حسین، کتاب عبققات را به سادگی و آسانی و رفاه و خدمه و گروه تحقیق نوشت، او در راه تألیف چنین کتاب عظیمی، خود

ص: ۱۸

به تنهایی سخت ترین سفرها و پرزحمت ترین کارها را عاشقانه پذیرفت. زیرا همه ی اسناد و منابع تتبع و تحقیق را در اختیار نداشت، به ویژه کتابها و منابع اهل سنت را.

گاهی به عنوان خادم و کارگر، در یکی از روستاهای دور افتاده ی شهر مکه، به خانه ی عالمی سنی وارد می شد تا در کتابخانه ی او به کتابی که دنبالش می گشت، دست یابد.

وقتی هم فرزند جوانش از دنیا رفت، مراسم کفن و دفن و تشییع و مجلس سوگواری را به دیگران واگذار نمود تا یک ساعت هم که شده، وقتش را جز در تألیف عبقات الانوار صرف نکند.

او برای یافتن کتابی، به مصر رفت، و کتابی را که می خواست پیدا کرد و با کشتی برگشت، در کشتی

مشغول مطالعه ی همان کتاب بود، که باد تندی کتاب را از دستش گرفت و به دریا افکند، سید به دنبال کتاب خود را به دریا زد و کتاب را گرفت!

وقتی همسفران او را گرفتند و در کشتی نشاندهند، از او سؤال کردند که: چرا خودت را به دریا پرت کردی؟

سید کتاب را نشان داد و جواب داد: به خاطر این کتاب! این کتاب هنوز هم در کتابخانه ی ناصری نگهداری می شود.

سرانجام، دانشمند بزرگ شیعه، مدافع مجاهد اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله ، سید بزرگوار، میر حامد حسین موسوی هندی، در هجدهم صفر سال ۱۳۰۶ قمری، در لکهنو چشم از جهان فرو بست و در حسینیه ی خود دفن شد.

درود خدا بر او و اجداد طاهرینش باد.

ص: ۲۰

بسمه تعالی

مقاله ی میر لشکر محدّثین را به درخواست مسئولین مجله ی نفیس «دُرّ نجف» که به همت برخی از فضلاّی حوزه ی علمیه ی نجف اشرف منتشر می گردد، نوشته ام، امیدوارم این مقاله مشوّق شیفتگان ولایت و امامت برای مطالعه ی کتب پر ارزش فقیه عظیم الشّان، علامه میر حامد حسین رحمه الله باشد.

انشاءالله تعالی

ص: ۲۱

وَصَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ لِاسْتِیْمَا بَقِيَّةِ اللهِ فِي الْاَرْضِينَ وَ لَعْنَهُ اللهُ عَلَى اَعْدَائِهِمْ اَجْمَعِينَ.

بنا دارم، بحول الله و قوته، مختصری پیرامون خدمات سید و الامقام، معلّم عقائد و کلام، مرجع دلسوز انام، میر لشکر محدّثین و مدافع حریم معصومین علیهم السلام، علامه ی کبیر مرحوم آیه الله میر حامد حسین و گل های خشبوی گلستان عبقات الانوار سخنی داشته باشم.

قبل از هر چیز باید بدانیم، میدانی که آن گرامی فرزند نبی صلی الله علیه و آله و آن یادگار وصی علیه السلام، به جهاد پرداخته، چه میدان پر ظلمت و ظالمانه ای بوده است.

ص: ۲۲

اهل تحقیق می دانند که یهود و منافقین، در صدر اسلام، در مبارزه با قرآن و عترت علیهم السلام هماهنگ و همدست بوده اند.

خداوند در قرآن کریم می فرماید:

«لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا...»^(۱)

طبق آیه ی شریفه، یهود و مشرکین و عمال آنان یعنی منافقین^(۲) سرسخت ترین دشمن برای اهل ایمان به حساب می آیند.

ص: ۲۳

۱- مائده: ۸۲، ترجمه: هر آینه دشمن ترین مردم نسبت به مسلمانان، یهود و مشرکان را خواهی یافت، ...

۲- «إن الله لا يغفر ان يشرك به و...» نساء: ۴۸، عن جابر عن ابي جعفر عليه السلام: يعني أنه لا يغفر لمن يكفر بولايه على عليه السلام (الهدايه القرآنيه، ج ۱، ص: ۱۲۴)

و این ارتباط فکری را شما در سوره ی محمد صلی الله علیه و آله ، آیه ی ۲۶ و ۲۵، خوب دریافت می کنید.

«إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِم مِّن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَىٰ لَهُمْ» «ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرَهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ»

(۱)

ص: ۲۴

۱- محمد صلی الله علیه و آله : ۲۵ و ۲۶، ترجمه: «آنان که پس از بیان شدن راه هدایت بر آنها باز به دین پشت کرده و مرتد شدند شیطان کفر را در نظرشان جلوه گر ساخت و به آمال و آرزوهای دراز فریشان داد.» «این (برگشتن از دین) برای آن بود که آن منافقان به دشمنان قرآن گفتند: ما البته با شما، تا بتوانیم موافقت می کنیم. و خدا از این سخن پنهانی آنها آگاه است.» به تفسیر برهان، ج ۵، ص ۶۹ مراجعه کنید. این آیه نشان دهنده ی ارتباط یهود با افرادی است که از ولایت کراهت داشتند.

آری شیطان آرایش نمود و وعده های فریبده داد تا یهود و کسانی که از ولایت امیر المؤمنین علیه السلام کراهت داشتند، به یاری یکدیگر شتافتند و برای هدم دین، دست در دست هم گذاشتند.

یکی از کسانی که به شکل سرّی، نماینده ی یهود، محسوب می شد و در جامعه ی اسلامی جای پا باز کرده بود، فردی بنام کعب الاحبار است، او مشاور حکام منافق بود و در جعل حدیث و تغییر و تبدیل

حقائق دستی باز و مکرری ماهرانه داشت.

می دانید یهود بعد از جنگ های تسلیحاتی، که علیه مسلمانان صدر اسلام به پا نمودند، احقاد خود را بیشتر به صورت جنگهای فرهنگی و عقیدتی آشکار ساختند، احقاد بدریه و خبیره گاه بصورت

ص: ۲۵

شمشیر، بروز داده شد و گاه بصورت دستور العمل فرهنگی و عقیدتی به میدان آمد.

یکی از تصمیمات دستگاه خلافت سقیفه به رهبری سرّی کعب الاحبار، مبارزه با احادیث و خصوصاً اقوال نبی صلی الله علیه و آله پیرامون فضائل وصی علیه السلام بوده است.

ابوهریره گفته:

تا عُمَر زنده بود قدرت نداشتیم

بگوییم: «پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود.»^(۱)

جایگاه حدیث در اسلام:

قرآن می فرماید:

«... فَبَشِّرْ عِبَادِ» «الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ...»^(۲)

ص: ۲۶

۱- البدایه و النهایه، ج ۸: ص ۱۰۷.

۲- زمر: ۱۷ و ۱۸.

طبق این دو آیه ی شریفه، عباد که بشارت به آنها داده شده آنهایی هستند که در برابر احادیث اهل البیت علیهم السلام تسلیم اند. (۱)

نقش حدیث و اهمیت آن در حفاظت فروع شرعیّه و کار گشائی در احکام الله برای شیفتگان فقاہت معلوم است.

همین اهمیت و بزرگی را حدیث در تفسیر قرآن و بیان فقه اکبر، یعنی اعتقادات صحیحہ دارد، و احادیث و روایات معصومین علیهم السلام شاقول و میزان فکر و اندیشه ی مؤمنین محسوب می شود.

البته با این بیان هرگز نمی خواهیم حدیث را بر قرآن ترجیح دهیم، بلکه می خواهیم بگوئیم اگر

ص: ۲۷

۱- راجع: البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۶: ص ۵۳۲.

حدیث رسول الله صلی الله علیه و آله و ائمه ی هدی علیهم السلام نباشد، قرآن مجید مجمل می ماند و برای مردم تبیین نمی گردد.

در مثل، قرآن کریم، چون غنچه ای است که اگر باز شود زیبایی و عطرش جهان را به اعجاب و امید دارد، ولی باز شدن این غنچه نیاز به آفتاب دارد.

آفتاب ولایت پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و عترت ایشان علیهم السلام ، باید به

غنچه ی قرآن بتابد تا بشریت از این کتاب آسمانی بهره مند گردد.

و همانطور که می دانید درخت، اضافه بر اینکه به آفتاب محتاج است به آب هم احتیاج مبرم دارد.

و در آیات قرآنی و روایات معصومین علیهم السلام ، ولایت و امامت به آفتاب و آب تشبیه شده است.

أَيْنَ تَذْهَبُونَ:

به آنهایی که به مانعین حدیث جایزه می دهند و آتش زندگان روایات نبوی صلی الله علیه و آله را ارج می نهند می گویم، این تذهبون؟ به کجا می روید؟ با حدیث سوزانی و منع حدیث، که دیگر سنتی باقی نمی ماند، و با این عمل، که بطور یقین بدستور یهود صورت گرفته است، آیا تکلیف «أَطِيعُوا الرَّسُولَ» چه می شود؟

علم صحیح:

راستی مگر می توان علم صحیح و آگاهی درست را، از غیر معصومین علیهم السلام دریافت نمود؟

مگر قرآن نمی فرماید:

ص: ۲۹

«...سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ» (۱)

این سیر علمی که همراه با امتیّت است آیا در غیر مدرسه ی معصومین علیهم السلام می تواند صورت بگیرد؟

مگر آراء متشکّته و عقائد مختلفه را می توان علم نامید، چرا ناصرین سقیفه، باب مدینه ی علم را رها کرده، بدنبال اقوال مملوّ از شک و ریب می گردند؟

«ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ» (۲)

ص: ۳۰

۱- سبأ: ۱۸، ترجمه: ... در این ده و شهرهای نزدیک به هم، شبان و روزان با ایمنی کامل مسافرت کنید.

۲- بقره: ۲، ترجمه: این کتاب که هیچ شک در آن نیست، راهنمای پرهیزگاران است.

حال با این مقدمه چینی یعنی بیان اهمیّت حدیث از دیدگاه قرآن کریم، و ترسیم نقش منافقین، در از بین بردن سنت صحیحه، همکاری آنان با یهود و ورود فرهنگ تشّت و ضلال به جامعه ی اسلامی، می توانیم به عظمت خدمات علمی و معنوی سید والا مقام محدّث عظیم الشّان علامه میر حامد حسین + واقف شویم.

ما در این سطور مختصر، قصد نداریم و هرگز نمی توانیم، این بزرگمرد علم و عمل را معرّفی نمائیم، ولی در مقام یاد بود و ذکر خیر ایشان باید بگوئیم:

آیه الله میر حامد حسین رحمہ اللہ از فراوانی حَبِّ حدیث و از فرط تشنگی روایات رسول الله صلی الله علیہ و آلہ و عترت ایشان علیہم السلام خود، حدیث شده است.

آیه الله میر حامد حسین رحمہ الله محدث نیست بلکه خود، حدیث است.

این مدافع بزرگ ولایت اهل البیت علیہم السلام، در دفاع از حریم کتاب الله و عترتی، به قدری تلاش نمود که حدیث زندگی نورانش، نقل مجالس بزرگان فقاہت و حلاوت بخش محافل تشنگان معارف شده است.

این عالم بزرگ و فقیہ گرانقدر کہ بہ فقہ اکبر، عنایت خاصّ داشته و تفقّہ در آیات الولایہ و روایات مربوط بہ امامت را عملی ساخت، در عمل کردن بہ آیه ی شریفہ ی (نفر) بہترین سرمشق و الگوی حوزویان محسوب می شود.

ص: ۳۲

تحقیق عمیق و جدّ این عالم مُجدّد در احادیثِ

- غدیر

- منزلت

- ولایت

- طبر

- مدینه العلم

- من ناصب علیاً

- كنت انا و علی نوراً

- رایت

- انک تقاتل

و حدیث ثقلین در کتاب فقه «عِبَقَاتِ الْاَنْوَارِ» نه دیروز که امروز تا قیام حضرت مهدی موعود عجله الله تعالی فرجه الشریف از برترین ذخائر علمی و معنوی جامعه ی شیعه و از

ص: ۳۳

بزرگترین مدارک حَقانیت آل عصمت علیهم السلام و بطلان حکومت سران نفاق به حساب می آید.

صاحب این گنج، که با رنج، به این موهبت الهیه رسیده، یعنی علامه ی عظیم الشان مرحوم میر حامد حسین + نه فقط به مباحث امامت و ولایت پرداخته، که در کتاب دیگرش (استقصاء الافحام) به موضوع قرآن کریم و قرآن مجسم یعنی حضرت بقیه الله الاعظم عجله الله تعالی فرجه الشریف ، اهتمام داشته است.

حوزه های علمیه ی شیعه، باید از این بزرگمرد علم و عمل، درس تفقه را فرا بگیرند و به جای پرداختن به مباحث بی فائده و یا کم فائده و تشریفاتی، به تفقه مطلوب قرآن کریم و روایات معصومین علیهم السلام که همان

معرفة الحجة عجله الله تعالی فرجه الشریف هست بپردازند.

راستی شیعه چه سرمایه ی بزرگی دارد، اگر حدیث ثقلین و مانند آن، با این استواری سند و دلالت، در حوزه ها و دانشگاه ها تدریس می شد، مردم عالم، فوج فوج به کتاب الله و عترت رسول الله علیهم السلام می پیوستند.

شیعه همه ی مدارک حقیقت، و وسائل ارتقاء و سعادت را دارد ولی متأسفانه در تفقه و تبلیغ کم کاری می کند.

من نمی دانم شما که مقاله ی کوچک این عبد کوچک را می خوانید حوزوی هستید یا دانشگاهی، بازاری هستید

یا کارمند اداره، به هر حال اگر مستعد

تحقیق و اهل فکر هستید، مخاطب آیه ی نفر می باشید. (۱)

پیام آیه ی نفر، تفقه پیرامون اصل مهم و اساسی امامت و مهدویت است. و این همان چیزی است که در حوزه های علمیه بدان کمتر پرداخته شده است.

اگر در دانشگاه ها خبری از تفقه، در امامت و مهدویت نیست برای اینست که سررشته ی دانشگاه ها بیشتر بدست نا اهلان است و بعضاً کارشان امضاء شده در پروتکل های یهود می باشد.

ولی حوزه های علمیه که به نام نامی و اسم گرامی اهل البیت علیهم السلام کار می کنند، چرا نباید قبل از پرداختن به فروع شرعی، به اصول دین پردازند و

ص: ۳۶

۱- توبه: ۱۲۲، این آیه ی شریفه در مورد تفقه در امر ولایت و امامت است و البته فروع شرعی هم منظور دوم آیه ی شریفه است، رجوع کنید به تفاسیر روائی شیعه.

کتاب عباقت و الغدير را جزء کتب درسی خود قرار داده، و به تفسیرهای روانی توجه کامل نمایند.

قرآن مجسم:

زیبائی قرآن آن زمان جلوه ی بیشتری پیدا می کند، که از لفظ به عمل درآید و دستور العمل های آن، مجسم گردد.

حدیث ثقلین که عالم عامل و فقیه گرانقدر مرحوم علامه میر حامد حسین + به آن پرداخته است همین پیام را دارد، قرآن و عترت علیهم السلام که مجسم قرآنند، باید برای بشریت معرفی گردند.

ما باید با همت بلند و تلاش خستگی ناپذیر، کاری کنیم که مردم عالم با علاقه مندی و از سر شوق، حدیث ثقلین را با آب طلا بر سر درب خانه ها، مدارس و مساجد خود بنویسند.

ص: ۳۷

باید جوامع اسلامی، بیدار این حدیث بزرگ شوند، و فریب منافقین را نخورند.

همه بدانند، لشکر سقیفه و بنی امیه و بنی عباس و دیگر منحرفین از دین مبین و ولایت معصومین علیهم السلام، در تمام قرون و اعصار در دادگاه حدیث ثقلین محاکمه می شوند، و این حدیث مانند احادیث دیگر امامت و ولایت همانطور که برای مخالفین، دادگاه است، برای دوستان، دانشگاه است.

در این دانشگاه، می آموزیم که قرآن و عترت علیهم السلام از هم هرگز جدا نمی شوند.

یعنی هر کجا و در هر زمان، قرآن باشد عترت هم در کنار آن است و امروز، در کنار قرآن، چه کسی است که همچون قرآن مجمع معارف و منشأ کمالات باشد؟

ص: ۳۸

آیا «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ» را خوانده اید و در آن تدبیری داشته اید؟

امروز کنار قرآن چه کسی است که سرچشمه ی جوشان علم و معرفت و متور قلوب و هادی عقول است؟

راستی چه کسی امروز در کنار قرآن است که قرآن در

سینه ی او است «فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ» (۱)

مگر قرآن بدون مبین می ماند، مگر خداوند متعال نمی خواهد نورش را تمام و کامل کند؟

ص: ۳۹

۱- عنکبوت: ۴۹، ترجمه: در لوح سینه آنان که (از خدا نور) علم و دانش یافتند.

مگر قرآن امر نمی فرماید که «كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» (۱) امروز صادق مؤید از طرف خداوند متعال کیست که مؤمنین این عصر، باید با او و در راه او حرکت کنند؟

مگر زمین خالی از حجت می ماند و مگر فیض الهی قطع می گردد؟

به همه بگوئید مهدویت، اکمال دین و اتمام نعمت است، و دین کامل و روش فلاح آور بدون شک و تردید در زمان ظهور به نمایش گذاشته می شود.

مهدی آل محمد عجله الله تعالی فرجه الشریف ، قرآن مجسم، سر چشمه ی علم و معرفت، به اذن الله، هادی کلّ و ادامه دهنده ی و علّت مبقیّه ی راه رسل، خواهد آمد.

ص: ۴۰

۱- توبه: ۱۱۹، ترجمه: با مردان راستگوی با ایمان پیوندید.

می آید تا حدیث ثقلین را معنا کند، قرآن، کتاب گرانقدر و با ارزش الهی روز ظهور، ارزشش ظاهر می گردد، روز ظهور یعنی روز ظهور ارزش قرآن به وسیله ی امام زمان عجله الله تعالی فرجه الشریف ، آن روز دیگر کسی از قرآن غفلت ندارد و در مکتب عترة علیهم السلام و با تفسیر بقیة العترة حضرت مهدی آل محمّد عجله الله تعالی فرجه الشریف دروس ناپیدای قرآن، آشکار و پیدا می شود.

به مخالف می گویم: و امّا کتاب عبقات الانوار، و ما ادراک ما کتاب عبقات الانوار؟ تو چه می دانی این کتاب بزرگ چیست؟ و میر حامد حسین کیست؟

ص: ۴۱

علامه میر حامد حسین، او کہ عمل بہ آیہ ی شریفہ ی «رابطوا»^(۱) نمود و خود را وقف ثقلین کرد.

آیا می دانی کتاب عباتِ این سید والا مقام، کتاب ناطق امامت و مہدویت است.

اگر صاحب عبات را می شناختی و گوش شنوا می داشتی، آفرین آفرین و مرحبا مرحبای مادرش صدیقہ ی شہیدہ علیہا السلام را می شنیدی؟

... آفرین فرزندم کہ مبین حجج، و مبطل طریق عوج، شدی وبا (اود) و (لدد)^(۲) بہ مخالفت پرداختی.

ص: ۴۲

۱- آل عمران: ۲۰۰، این آیہ مربوط بہ آمادگی برای دفاع از ولایت است، راجع تفاسیر روایی، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۲: ص ۱۴۹.

۲- اود، اعوجاج و (لدد) دشمنی است، اقتباس از نہج البلاغہ، خطبہ ی ۶۹.

و عبقات، شمشیری صیقلی شده و آماده در دفاع از مرزهای ایمان و مکتب امام زمان عجله الله تعالی فرجه الشریف ، خدا کند به زبانهای مختلف ترجمه و شرح گردد و همه ی خلق خدا از این گلستان خوش بو لذت ببرند.

سلام بر صاحب عبقات و همه ی کسانی که در این راه رهنوردند.

و صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ

سید محمود بحر العلوم میردامادی

نجف اشرف / ۲۷ جمادی الثانی ۱۴۳۴ هـ. ق

ص: ۴۳

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

